

ÚRSKURÐARNEFND UM VIÐSKIPTI VIÐ FJÁRMÁLAFYRIRTÆKI

Fjármálaeftirlitið · Suðurlandsbraut 32 · 108 Reykjavík · Sími: 525 2700 · Fax: 525 2727

Ár 2009, föstudaginn 11. desember, er fundur haldinn í Úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Guðjón Ólafur Jónsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Grétar Grétarsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir og Jóhann Tómas Sigurðsson.

Fyrir er tekið **mál nr. 1/2009**:

M
gegn
Fjármálafyrirtækinu F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar, og F, hér eftir nefnt varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefnd 6. janúar 2009 með kvörtun sóknaraðila, dagsettri 17. desember 2008. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 6. janúar 2009, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi lögfræðings sóknaraðila., dagsettu 9. mars 2009. Var bréfið sent sóknaraðila með bréfi nefndarinnar, dagsettu 11. febrúar (sic) 2009, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust með bréfi sóknaraðila, dagsettu 14. október 2009, en meðferð málsins hafði þá að beiðni sóknaraðila verið frestað mánuðum saman.

Málið var tekið fyrir á fundum nefndarinnar 29. október, 6. nóvember og 11. desember 2009.

II.

Málsatvik.

Sóknaraðili var útibússtjóri aðalútibús varnaraðila á þeim tíma er atvik máls þessa gerðust. Hann var þá eigandi 893.915 hluta í varnaraðila og stóðu þeir að handveði til tryggingar skuld sóknaraðila við varnaraðila, upphaflega að fjárhæð kr. 40.000.000. Sóknaraðili kveðst hafa tekið þá ákvörðun 29. september 2008 að selja alla hluti sína í varnaraðila og leggja söluandvirði þeirra inn á læstan handveðsreikning hjá varnaraðila til tryggingar nefndu láni. Óskaði hann þann dag kl. 16.25 eftir heimild regluvarðar til að selja hluti sína, sem hann mun hafa fengið 1. október 2008, en regluvörður hafði þá einu sinni synjað beiðninni. Heimild fékkst aftur hjá regluverði 2. október 2008. Kl. 11.09 þann dag sendi sóknaraðili forstöðumanni fyrirtækjasviðs varnaraðila rafpóst þess efnis að hann væri kominn með heimild regluvarðar til að ljúka viðskiptunum þann dag og kvað andvirðið verða lagt inn á handveðsettan reikning nr. 0101-15-630281. Ekki er um það deilt að sóknaraðili þurfti leyfi fyrirtækjasviðs fyrir sölunni og atbeina nefnds forstöðumanns til að létta veði af hlutunum. Síðan sagði í nefndum rafpósti: „Ég kem til þín á eftir til að ganga frá undirritun handveðsetningarinnar.“ Ekki verður ráðið af gögnum málsins að það hafi gerst og var viðskiptum með umrædda hluti ekki lokið þegar Fjármálaeftirlitið stöðvaði öll viðskipti með hluti í varnaraðila 6. október 2008.

Með bréfi til varnaraðila, dagsettu 30. október 2008, óskaði sóknaraðili eftir því að áðurnefnt lán hans yrði lækkað um andvirði hluta hans í varnaraðila eins og það hefði verið 2. október 2008, auk vaxta til 30. október 2008. Erindinu var hafnað með bréfi varnaraðila, dagsettu 9. desember 2008.

Málinu var skotið til úrskurðarnefndarinnar með kvörtun, dagsettri 17. desember 2008.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst þess aðallega að viðurkennt verði að hann eigi kröfu á hendur varnaraðila sem nemi markaðsverðmæti 893.915 hluta í varnaraðila 2. október 2008 að viðbættum innlánsvöxtum samkvæmt þeim vaxtakjörum, sem giltu um reikning M frá 2. október 2008 til greiðsludags. Til vara gerir sóknaraðili þá kröfu „að viðurkennt verði að meðferð [varnaraðila] á fyrirmælum [sóknaraðila] um sölu á hlutabréfum hans hafi ekki uppfyllt þær kröfur sem gera hafi mátt til [varnaraðila] með hliðsjón af ákvæðum laga um verðbréfavíðskipti og góðri venju.“

Sóknaraðili byggir kröfur sínar á því að starfsmönnum varnaraðila hafi orðið á mistök við sölumæðferð á hlutum sóknaraðila í varnaraðila. Kveðst sóknaraðili hafa þurft að leita til forstöðumanns fyrirtækjasviðs varnaraðila, sem hann nefndir viðskiptastjóra sinn, þegar leyfi regluvarðar fyrir sölunni lá fyrir. Hafi skylda nefnds forstöðumanns staðið til þess að tilkynna verðbréfasviði varnaraðila að heimilt væri að selja hluti sóknaraðila með þeim skilmálum að andvirði þeirra yrði ráðstafað inn á áðurgreindan handveðsreikning sóknaraðila. Hafi forstöðumaðurinn haft allar nauðsynlegar upplýsingar til að afgreiða mál sóknaraðila 2. október 2008. Það hafi hann hins vegar ekki gert þann dag og heldur ekki 3. október 2008. Fyrir því hafi engar haldbærar ástæður verið og sitji sóknaraðili því uppi með verðlausa eign í stað þess að eiga innstæðu á handveðsreikningi. Sóknaraðili telur það hafa verið skyldu varnaraðila að framkvæma fyrirmæli hans um sölu hluta í varnaraðila sama dag og þau voru gefin og í öllu falli í síðasta lagi næsta dag þar á eftir. Slíkt hafi ekki verið gert og hafi þessi mistök varnaraðila við umsýslu við sölu á hlutum sóknaraðila leitt til þess tjóns sem raun beri vitni.

Sóknaraðili vísar til stuðnings kröfum sínum til 5., 18. og 19. gr. laga um verðbréfavíðskipti nr. 108, 2007, svo og 47. gr. reglugerðar nr. 995, 2007.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess að öllum kröfum sóknaraðila verði hafnað.

Varnaraðili mótmælir því að forstöðumaður fyrirtækjasviðs hafi verið viðskiptastjóri sóknaraðila og átt að annast eða hafa milligöngu um sölu hluta sóknaraðila í varnaraðila. Hafi aðkoma forstöðumannsins einskorðast við að aflétta handveði af hlutum sóknaraðila og tryggja að söluandvirði þeirra yrði áfram handveðsett á bankareikningi sóknaraðila. Hafi verið í verkahring sóknaraðila sjálfs að annast handveðslausn hlutanna og senda fyrirmæli á verðbréfamiðlara eftir að handveðinu hefði verið aflétt. Handveðinu hafi hins vegar ekki verið aflétt þar sem sóknaraðili gekk aldrei frá nauðsynlegum skjölum þar að lútandi. Verði tjón sóknaraðila því alfarið rakið til hans sjálfs.

Varnaraðili bendir á að sóknaraðili hafi verið einn af æðstu yfirmönnum varnaraðila um árabíl og verið verkferlar varnaraðila að fullu kunnir. Hafi hann því vitað að það væri starfsmanna sjálfra að gefa verðbréfasviði fyrirmæli um sölu hluta þeirra í varnaraðila að undangegnu leyfi regluvarðar og eftir atvikum fyrirtækjasviðs ef bréfin voru handveðsett.

VI.

Niðurstaða.

Ágreiningur í máli þessu lýtur að fyrirhugaðri sölu sóknaraðila á hlutum sínum í varnaraðila í lok september og byrjun október 2008. Telur sóknaraðili mistök varnaraðila hafa valdið því að ekki varð af sölunni, en varnaraðili kveður sóknaraðila sjálfum um að kenna. Í málinu gerir sóknaraðili aðallega þá kröfu að viðurkennt verði

að hann eigi kröfu á hendur varnaraðila sem nemi markaðsverðmæti hluta hans í varnaraðila 2. október 2008 auk innlánsvaxta þeim sem giltu um fyrirhugaðan handveðsreikning hans hjá varnaraðila frá greindum degi til greiðsludags.

Til vara krefst sóknaraðili þess „að viðurkennt verði að meðferð [varnaraðila] á fyrirmælum [sóknaraðila] um sölu á hlutabréfum hans hafi ekki uppfyllt þær kröfur sem gera hafi mátt til [varnaraðila] með hliðsjón af ákvæðum laga um verðbréfavíðskipti og góðri venju.“ Krafa þessi verður ekki metin til fjár, sbr. b-lið 6. gr. samþykktu fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki, dagsettra 8. júní 2000. Verður henni því þá þegar vísað frá úrskurðarnefndinni.

Fyrir liggur í málinu að hlutir sóknaraðila í varnaraðila voru veðsettir varnaraðila til tryggingar láni, sem sóknaraðili hafði tekið hjá varnaraðila. Ekki er um það deilt að sóknaraðili hafi fengið tilskilið leyfi regluvarðar fyrir sölnunni 2. október 2008. Þá er jafnframt ágreiningslaust að atbeina forstöðumanns fyrirtækjasviðs varnaraðila þurfti til að létta handveði af nefndum hlutum sóknaraðila og handveðsetja reikning þann, sem fyrirhugað var að andvirði hlutanna yrði lagt inn á. Hins vegar verður ekki séð að á forstöðumanninum hafi hvílt sérstök skylda til að gefa fyrirmæli til verðbréfasviðs varnaraðila um sölu hluta sóknaraðila. Gegn neitun varnaraðila er og ósannað að forstöðumaðurinn hafi tekið að sér að gefa slík fyrirmæli eða hafa önnur samskipti við verðbréfasviðið fyrir hönd sóknaraðila. Jafnvel þótt lítið væri svo á forstöðumaðurinn hefði tekið að sér eða verið af öðrum ástæðum skylt að gefa fyrirmæli um sölu hluta sóknaraðila, gat sú skylda aldrei orðið virk fyrr en handveði hefði verið létt af hlutunum. Eðli máls samkvæmt var varnaraðila óskylt að aflétta því veði, nema annað veð kæmi í stað hlutanna. Ágreiningslaust er að fyrirhugað var að leggja andvirði hlutanna inn á reikning sóknaraðila hjá varnaraðila og yrði innstæða hans handveðsett varnaraðila. Af slíku gat ekki orðið nema með atbeina sóknaraðila. Eins og fyrr var rakið kvaðst sóknaraðili í rafpósti til margnefnds forstöðumanns að morgni 2. október 2008 munu koma til hans „á eftir“ til að ganga frá „undirritun handveðsetningarinnar.“ Af þessari komu sóknaraðila til forstöðumannsins mun hins vegar ekki hafa orðið og varð því ekki af undirritun nauðsynlegra skjala þessu tengdu. Eins og málið liggur fyrir úrskurðarnefndinni verður ekki ráðið varnaraðila verði þar sérstaklega um kennt.

Með vísan til alls framanritaðs verður ekki hjá því komist að hafna aðalkröfu sóknaraðila á hendur varnaraðila.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Varakröfu sóknaraðila M, á hendur varnaraðila, F, um að „að viðurkennt verði að meðferð [varnaraðila] á fyrirmælum [sóknaraðila] um sölu á hlutabréfum hans hafi ekki uppfyllt þær kröfur sem gera hafi mátt til [varnaraðila] með hliðsjón af ákvæðum laga um verðbréfavíðskipti og góðri venju, er vísað frá úrskurðarnefndinni.

Aðalkröfu sóknaraðila á hendur varnaraðila er hafnað.

Reykjavík, 11. desember 2009.